

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/71/2018
Identifikačné číslo spisu: 3815216661
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3815216661.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne Q. E., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcej v Z., Z., proti žalovanému Q. Z., nar. XX. XX. XXXX, bývajúcemu v J., O., zastúpenému splnomocnenkyňou JUDr. Marian Dzuroška, s. r. o., so sídlom v Rimavskej Sobote, Hviezdoslavova 468/31, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Marian Dzuroška, o určenie príspevku na výživu a úhradu nákladov nevydatej matke a výživného na maloleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 16C/322/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/232/2017 z 25. októbra 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 16C/322/2015-359 z 19. decembra 2016 v prvom výroku zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, v druhom výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu príspevku na úhradu nákladov s tehotenstvom a pôrodom spolu sumu 615,- Eur v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku, v treťom výroku mu uložil povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 200,- Eur mesačne na zabezpečenie výživy maloletej B. E. za obdobie od 2. 11. 2015 do 8. 8. 2016, teda spolu sumu 1 850,- Eur v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku a štvrtým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni príspevok na výživu nevydatej matke s účinnosťou od 1. 11. 2015 do 1. 11. 2017 vo výške 100,- Eur mesačne, ktorý je povinný platiť k rukám žalobkyne mesačne vopred, najneskôr do 27. dňa v mesiaci, piatym výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni nedoplatok z titulu určenia príspevku na výživu nevydatej matky za obdobie od 1. 11. 2015 do 31. 12. 2016 spolu vo výške 1 400,- eur a to v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Šiestym výrokom v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol a rozhodol o svedočnom svedka U. E. a o náhrade trov konania (výrok sedem a osem).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom po odvolaní žalovaného proti rozsudku prvoinštančného súdu (s výnimkou šiesteho výroku) I. výrokom zmenil predmetný rozsudok prvoinštančného súdu v jeho treťom výroku tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 120,- Eur mesačne na zabezpečenie výživy maloletej B. E. za obdobie od 02. 11. 2015 do 18. 07. 2016, teda spolu sumu 1 100,- Eur v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku, vo výrokoch štyri a päť tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 2 400,- Eur z titulu určenia príspevku na výživu nevydatej matky, za obdobie od 1. 11. 2015 do 1. 11. 2017 v lehote dvoch mesiacoch od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozsudku sa stotožnil s postupom prvoinštančného súdu týkajúceho sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania ako aj žalovaným namietaným postupom prvoinštančného súdu, ktorý neodročil pojednávanie a vykonal ho za neprítomnosti žalovaného. K zmene tretieho výroku, týkajúceho sa výšky výživného na maloleté dieťa pristúpil z dôvodu, že výšku výživného určenú prvoinštančným súdom nepovažoval za primeranú vzhľadom na vek dieťaťa a skutočnosť, že otcovstvo žalovaného je len pravdepodobné. Štvrtý a piaty výrok zmenil z dôvodu, že v čase vyhlásenia rozsudku sa už nejednalo o pravidelne sa opakujúcu mesačnú dávku (ako bola pôvodne určená vo štvrtom výroku prvoinštančného súdu), ale o hotovú sumu, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný. Vo zvyšnej časti rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil ako vecne správny.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej v texte aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom uviedol, že ho podáva podľa ust. § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) a § 421 ods. 1 C. s. p. Namietal, že v konaní pred prvoinštančným súdom a následne aj pred odvolacím súdom (tým, že odvolací súd akceptoval postup prvoinštančného súdu a v odvolacom konaní ho nenapravil) mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a možnosť uplatniť si prostriedky procesnej obrany. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že prvoinštančný súd vykonal vo veci pojednávanie bez jeho prítomnosti napriek tomu, že vopred svoju neúčast' ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania, v čoho dôsledku nemohol reagovať na dôkazy predložené žalobkyňou na predmetnom pojednávaní. Prvoinštančnému súdu tiež vyčítal, že ho neupovedomil o termíne pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. Podľa jeho názoru týmto postupom súdy zároveň dospeli k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, keď v jeho neprospech vyhodnotili jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery ako jeden zo základných atribútov pri určení výživného. Ďalej namietal, že odvolací súd sa neriadil ustanovením § 217 C. s. p., podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku, keď súdy určili pre maloletú vyššie výživné ako je jeho mesačný príjem a neskúmali realnosť započítaných tzv. kapitálových fondov. Vo vzťahu k potvrdeniu rozhodnutia prvoinštančného súdu o zamietnutí návrhu žalovaného na prerušenie konania do právoplatnosti rozhodnutia v konaní prebiehajúcim na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 9C/92/2016 o určenie otcovstva k maloletej namietal, že aj v tomto smere došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V spomínanom konaní totiž bolo nariadené znalecké dokazovanie na určenie otcovstva znalcom z odboru genetiky. V prejednávanej veci pritom prvoinštančný súd odročil pojednávanie práve za účelom vykonania mimosúdnych genetických skúšok. Odvolaciemu súdu tiež vytkol, že vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a neuviedol v rozhodnutí ani dôvod prečo pojednávanie nenariadil, čím mu odňal možnosť konať pred súdom.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že sa stotožňuje s rozsudkom odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces z hľadiska § 420 písm. f/ C. s. p. treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým súd zasiahol do ústavou, resp. Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantovaných práv dovolateľa, v dôsledku čoho bolo dovolateľovi znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon priznáva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ v dovolaní namietal okrem iného skutočnosť, že prvoinštančný súd vykonal vo veci pojednávanie bez jeho prítomnosti a to napriek tomu, že svoju neúčast' ospravedlnil a požiadal o jeho odročenie, čím mu bola odňatá možnosť uplatniť prostriedky procesnej obrany proti dôkazom predloženým žalobkyňou na tomto pojednávaní a zároveň, že ho súd neupovedomil o termíne pojednávania nariadeného za účelom vyhlásenia rozsudku vo veci samej. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že k dovolateľom tvrdeným pochybeniam došlo v konaní pred súdom prvého stupňa, dovolateľ využil svoju možnosť žiadať o ich nápravu prostredníctvom odvolacieho konania, v ktorom odvolací súd sa riadne vysporiadal s dovolateľovými argumentmi, keď v bodoch 10, 11 a 12 náležite odôvodnil prečo postupom prvoinštančného súdu nedošlo k porušeniu práv dovolateľa. Dovolací súd sa s odôvodnením odvolacieho súdu v tejto časti stotožňuje a má za to, že postupom prvoinštančného ani odvolacieho súdu v tomto smere nedošlo k porušeniu práv dovolateľa na spravodlivý proces.

10. Dovolateľ ďalej v dovolaní namietal, že odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní bez nariadenia pojednávania a vo svojom rozhodnutí ani neuviedol prečo takým spôsobom postupoval. K uvedenému dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 C. s. p. na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V prejednávaní veci však o takýto prípad nešlo, preto ani týmto postupom odvolací súd nezasiahol do práva dovolateľa na spravodlivý proces.

11. V časti dovolania, v ktorej dovolateľ napáda výrok rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o zamietnutí návrhu dovolateľa na prerušenie konania dovolací súd konštatuje, že dovolanie len proti samostatnému výroku odvolacieho súdu o potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci návrhu na prerušenie konania nie je prípustné. Jeho prípustnosť z dovolacieho dôvodu podľa § 420 C. s. p. je vylúčená, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej ani také, ktorým sa konanie končí. Prípustnosť z dovolacieho dôvodu podľa § 421 je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 C. s. p. Takéto rozhodnutie preto nemožno podrobiť dovolaciemu prieskumu ani tým spôsobom, že dovolateľ v dovolaní bude tvrdiť, že v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia vo veci samej došlo k vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) C. s. p. tým, že postupom súdu, ktorý nesprávne rozhodol o návrhu na prerušenie konania došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V otázke prerušenia konania mal totiž dovolateľ možnosť sa domáhať nápravy a to podaním odvolania, ktorú nakoniec aj využil.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené sa nemožno stotožniť s tvrdeniami dovolateľa obsiahnutými v dovolaní, že odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Dovolací súd preto dovolanie v tejto časti ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) C. s. p.

13. Dovolateľ v dovolaní ďalej formálne uvádza aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Tento však nijakým spôsobom nevymedzil. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421

možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dovolací súd preto v tejto časti dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f) C. s. p., pre nevymedzenie dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 C. s. p.

14. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolanie dovolateľa podľa ust. § 447 písm. c) a f) C. s. p. odmietol.

15. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 256 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť žalovaný, žalobkyni žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.